

«Πέδρο Πάραμο»

Media: DOCUMENTO

Page: 49,53

Published at: 10-11-2024

Author: Surface: 961.83 cm² Circulation: 12000

Subjects:

«Πέδρο Πάραμο»

Το βιβλίο-σταθμός του Μεξικανού Χουάν Ρούλφο έγινε ταινία και μόλις ξεκίνησε να προβάλλεται από το Netflix

σελ. 5

Ο INFO

Σκηνοθεσία Ροντρίγκο Πριέτο, Παίζουν: Μανουέλ Γκαρσία-Ρούλφο, Τένοκ Χουέρτα, Ντολόρες Ερέδια

Ενα βιβλίο -σταθμός

«Δεν είναι περισσότερες από τριακόσιες σελίδες, αλλά είναι σχεδόν τόσες, και πιστεύω πως θα έχουν την ίδια διάρκεια με τις σελίδες που έχουν διασωθεί από το έργο του Σοφοκλή» είχε γράψει ο Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες για το «Πέδρο Πάραμο» του Μεξικανού Χουάν Ρούλφο όταν το ξαναδιάβασε έπειτα από χρόνια και ένωσε «το αθάνατο θύμα της ίδιας έκπληξης όπως και την πρώτη φορά».

Το «Πέδρο Πάραμο», το βιβλίο που αποτέλεσε σημείο αναφοράς για ολόκληρες γενιές Λατινοαμερικανών συγγραφέων (μεταξύ των οποίων ο Κάρλος Φουντέρας, ο Οκτάβιο Πας και ο Μάριο Μπενεντέτι), εκδόθηκε το 1955 και ήταν το δεύτερο και τελευταίο βιβλίο του Ρούλφο. Εκτοτε δεν ξαναδημοσιεύσε.

«Σε τέσσερις μήνες έγραψα το «Πέδρο Πάραμο» και χρειάστηκε να του αφαιρέσω εκατό σελίδες. Σε μια νύχτα έγραφα ένα διήγημα. Είχα μεγάλη ορμή, μου 'ψωσαν όμως τα φτερά» είχε δηλώσει ο Ρούλφο για τη μακρά σιωπή του μετά την έκδοση του μυθιστορήματος.

Ο συγγραφέας, ο οποίος πέρασε την παιδική του ηλικία στην επαρχία του Χαλίσκο και μέχρι τα δέκα του είχε ορφανέψει και από τους δύο γονείς του, επιχείρησε να σπουδάσει νομικά χωρίς να πάρει πτυχίο. Η μετακίνησή του στην Πόλη του Μεξικού το 1935 σε ηλικία 28 ετών ήταν καθοριστική καθώς σχετίστηκε με λογοτεχνικούς κύκλους. Στα διηγήματά του που περιλαμβάνονται στο βιβλίο «Ο κάμπος στις φλόγες» (εκδ. Πατάκη, μτφρ. Εφη Γιαννοπούλου) που εκδόθηκε το 1953 αλλά και στο «Πέδρο Πάραμο» κύριο μέλημά του ήταν να διασώσει τον προφορικό λόγο της πατρίδας του. Όπως και ο Μάρκες δώδεκα χρόνια μετά με το «Εκκατό χρόνια μοναξιά», ο Ρούλφο κατάφερε να κάνει το προσωπικό και τοπικό συλλογικό και -με την πάροδο του χρόνου- παγκόσμια υπόθεση μέσα από ένα έργο λίγο αλλά ταυτόχρονα πολυεπίπεδο.

Εμυ Ντούρου

Ο INFO

Το «Πέδρο Πάραμο» του Χουάν Ρούλφο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη σε μετάφραση της Εφης Γιαννοπούλου

Ταξίδι στην πόλη των φαντασμάτων

Το «Πέδρο Πάραμο» του Μεξικανού Χουάν Ρούλφο, ένα από τα σημαντικότερα έργα της λατινοαμερικανικής λογοτεχνίας, έγινε ταινία και προβάλλεται από το Netflix

Κείμενο

Ηρακλής Λογοθέτης

● **Εν συντομία**
Μεγάλο στοίχημα η απόδοση του μαγικού ρεαλισμού στην οθόνη.

● **Γιατί ενδιαφέρει**

Το κινηματογραφικό και τηλεοπτικό ενδιαφέρον στρέφεται στη Λατινική Αμερική. Λίγο καιρό μετά την προβολή του «Πέδρο Πάραμο» θα προβληθεί στο Netflix η σειρά «Εκκατό χρόνια μοναξιά» που βασίζεται στο ομώνυμο αριστούργημα του Μάρκες.

Κατ' αναλογία προς το ελληνικό (αλλά και παμβαλκανικό) τραγούδι «Του νεκρού αδελφού», το μυθιστόρημα του Χουάν Ρούλφο θα μπορούσε να ονομαστεί «Τραγούδι του νεκρού πατέρα». Αυτός ο πατέρας είναι βέβαια από καιρό χαμένος, εξαφανισμένος στον θρόλο που τον τυλίγει, μια σκιά της υπόσχεση περισσότερο παρά πρόσωπο υποστατό. Τον ψάχνει, κατ' εντολή της μητέρας κι εδώ, ο απομακρυσμένος γιος του ή καλύτερα να πούμε ένας από τους γιους του. Γιατί ο Πέδρο Πάραμο είχε πολλά παιδιά - και ως προς τούτο τουλάχιστον μοιάζει με τον μυθιστορηματικό του πατέρα Χουάν Ρούλφο, που έβγαλε στο κατόπι του μια ολόκληρη

ρη γενιά λαμπρών Λατινοαμερικανών συγγραφέων από τον Γκαμπριέλ Γκαρσία Μάρκες ως τον Χοσέ Λεσάμα Λίμα.

● **Δοξή διαδρομής**

Στα ίχνη της αναζήτησης του Πέδρο Πάραμο βαδίζει και η ταινία του Μεξικανού σκηνοθέτη Ροντρίγκο Πριέτο με όλα τα προβλήματα που εμφανίζονται όταν προσπαθείς ν' ακολουθήσεις ευθέως μια λοξή διαδρομή. Όταν ανταποκρίνεται δηλαδή με πιστότητα σε μια λογοτεχνική πρόκληση αντί να χαράζει μια αποκλίνουσα κινηματογραφική πορεία. Το πρόβλημα φυσικά είναι πασιγνώστο και ενεδρεύει σε κάθε μεταφορά ενός έργου τέχνης σε άλλη μορφή. Εγκείται στην ιδιολογισσία που απαιτείται προκειμένου η μεταφορά να μην υποβιβαστεί σε αντίγραφο του πρωτοτύπου αλλά να αποτελέσει αυθεντική του επαναπροσέγγιση.

Ο σκηνοθέτης ασφαλώς δεν είναι διόλου αρελής. Είχε επίγνωση του προβλήματος και ανέπτυξε το δικό του σχέδιο για να το επιλύσει. Μόνο που στο συγκεκριμένο είδος μυθιστορημάτων οι εγγενείς αντιδοτήσεις πλεονάζουν και η υπέρβασή τους εξαρτάται από μια σειρά αμείνων. Το πρώτο ανάμεσά μας οφείλει να συναρθεί σε ενιαία ταυτότητα το μαγικό και το ρεαλιστικό στοιχεία. Την ώμοση δηλαδή της περγα-

Το μυθιστόρημα του Ρούλφο θα μπορούσε να ονομαστεί «Τραγούδι του νεκρού πατέρα». Αυτός ο πατέρας είναι από καιρό χαμένος, μια σκιά της υπόσχεση περισσότερο παρά πρόσωπο υποστατό

φικής στερεότητας των καθημερινών πραγμάτων με το απεικασμα μιας ατμοσφαιρικής ρευστότητας.

● **Οι αδυναμίες**

Εναν άθλο που η γλώσσα του Ρούλφο επιτυχάνει με τη διαρκή κίμανση από την ακριβεία των καταστάσεων στην ασάφεια των γεγονότων ενώ η ταινία του Πριέτο αρκείται στον εμφατικό διαχωρισμό τους. Είναι ο πυρήνας της ιστορίας παραμένει ανέπαφος, αλλά τα περιστατικά της δεν συγχωνεύονται πειστικά σε χωροχρονική ενότητα.

Η Κομάλα, η έρμη πόλη στην οποία ο γιος σκαλίζει την ιστορία του πατέρα του, εμφανίζεται απρόβλητη στην αμφισημία των φαντασμάτων που την κατοικούν. Ο διασκελισμός του πατριάρχη διασταυρώνεται με τον βηματισμό των επιγόνων του αλλά δεν συγκροτείται σε οργανικό μουσικό μοτίβο.

Παρόμοιες δυσκολίες υπάρχουν στην απεικόνιση της ενδιέμησης, εξαιρετικά αόριστης ζώνης μεταξύ παρελθόντος και παρόντος. Η σύμπτυξή τους στον Ρούλφο έχει τη φυσικότητα του ονειρικού συνεχούς ενώ η απόδοσή τους εδώ πιστοποιείται με τομές. Θα αδικούσαμε την ταινία εντούτοις αν δεν αναγνωρίζαμε πως η οπτικοποίηση των ψυχικών παρουσιήσεων αποτελεί σκόπελο τον οποίο κάθε σκηνοθέτης προσπερνά με απώλειες.